

Cyberpesten Het juridisch kader in België

Bits of Help, 27 februari 2014

Prof. dr. Eva Lievens
FWO Vlaanderen / KU Leuven
B-CENTRE
Universiteit Gent

Vertrekpunten

- De juridische weg als laatste bewandelen?
- Wat in de online omgeving, sociale netwerken...?
- Geen juridisch vacuum
- Verschillende niveau's
- Verschillende rechtsdomeinen
- Juridische kwalificatie van een bepaalde handeling
  - Cyberpesten
  - Sexting (primair – secundair)

Cyberpesten

- Europees
  - RvE: verschillende aanbevelingen (vb. sociale netwerken)
  - RvE: EVRM: art. 10 / art. 8 (KU t. Finland)
  - EU: Richtlijn Verwerking Persoonsgegevens

3

KU LEUVEN

Cyberpesten

- België
  - Art. 145§3bis Wet 13 juni 2005: veroorzaken van last of schade door middel van elektronische communicatiemiddelen (intentie / correspondent)
  - Strafwet:
    - Art. 442bis Sw.: belaging (Cass. 29/10/2013: ruim!)
    - Art. 443 / 444 Sw.: laster / eerroof (*wat is openbaar?*); art. 448: belediging (*problematiek drukpersmisdrijven*)
  - Art. 470 Sw.: Afpersing
  - Art. 550bis (hacking), 550ter (virussen), 210bis (valsheid in informatica)

4

KU LEUVEN

Cyberpesten

- België
  - Recht op afbeelding: toestemming ? minderjarige ?
  - Wet Verwerking Persoonsgegevens

5

KU LEUVEN

Sexting

- Europees
  - RvE: EVRM: art. 8 EVRM
  - RvE: Cybercrime verdrag
  - RvE: Verdrag van Lanzarote
    - **Uitzondering:** instemming & uitsluitend bestemd voor eigen gebruik indien leeftijd seksuele meerderjarigheid bereikt ! Enkel voor vervaardiging & bezit!
  - EU: Richtlijn ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie
    - Gelijkaardige **uitzondering**
  - EU: Richtlijn WVP

Internationaal?

6

KU LEUVEN

Sexting

- België
  - 383 Sw
    - verspreiding materiaal strijdig met goede zeden
    - openbaarheid? wat met 'private messaging'?
  - 383bis (KP) Sw?
  - Recht op afbeelding (o.m. Art 22 GW, art. 10 AW): toestemming ? minderjarige ?
  - WVP

7

KU LEUVEN

Aansprakelijkheid

- Aansprakelijkheid
  - Kinderen / jongeren? Zowel dader als slachtoffer
    - Wet betreffende de Jeugdbescherming
    - Burgerrechtelijk aansprakelijk?
      - Schade kunnen voorzien? Vb. bij sexting?
  - Ouders?
    - Art. 1384 BW: weerlegbaar vermoeden van aansprakelijkheid
      - Geen fout in opvoeding / toezicht?
        - Smart phones?
  - Leerkrachten?
    - Idem

8

KU LEUVEN

Rol van bedrijven (vb. SNS aanbieders)

3. Veiligheid

We doen ons best om Facebook veilig te houden, maar kunnen dit niet garanderen. We hebben je hulp nodig om Facebook veilig te houden. Daarom moet je je houden aan de volgende regels:

1. Je plaatst geen niet-geautoriseerde commerciële berichten (zoals spam) op Facebook.
2. Je verzamelt geen inhoud of informatie van gebruikers en gebruikt Facebook niet op andere manieren via geautomatiseerde middelen (zoals harvesting bots, robots, spiders of scrapers) zonder onze voorafgaande toestemming.
3. Je houdt je op Facebook niet bezig met illegale marketing op meerdere niveaus zoals piramideconstructies.
4. Je uploadt geen virussen of andere schadelijke code.
5. Je vraagt mensen niet om hun aanmeldingsgegevens en je meldt je niet aan op een account van iemand anders.
6. Je zult geen gebruikers pesten, intimideren of lastig valen.
7. Je plaatst geen inhoud die: haatdragend, bedreigend of pornografisch is; die aanzet tot geweld; of die naaktbeelden of nodeboos geweld bevat.
8. Je ontwikkelt en beheert geen toepassingen van derde partijen met inhoud op het gebied van alcohol, dating of andere 18+-inhoud (waaronder advertenties) zonder passende leeftijdsbeperkingen toe te passen.
9. Je houdt je aan onze Promotierichtlijnen en alle geldende wetten wanneer je een prijsvraag, giveaway of loterij ("promotie") publiceert op Facebook.
10. Je gebruikt Facebook niet voor onwettige, misleidende, kwaadaardige of discriminerende activiteiten.
11. Je doet niets waardoor de correcte werking of weergave van Facebook verstoord, overbelast of onmogelijk kan worden, zoals een Denial of Service-aanval of verstoring van paginaweergave of andere Facebook-functionaliteiten.
12. Je faciliteert of stimuleert geen schending van deze Verklaring of onze beleidsregels.

9

KU LEUVEN

Rol van bedrijven (vb. SNS aanbieders)

3. Veiligheid

We doen ons best om Facebook veilig te houden, maar kunnen dit niet garanderen. We hebben je hulp nodig om Facebook veilig te houden. Daarom moet je je houden aan de volgende regels:

1. Je plaatst geen niet-geautoriseerde commerciële berichten (zoals spam) op Facebook.
2. Je verzamelt geen inhoud of informatie van gebruikers en gebruikt Facebook niet op andere manieren via geautomatiseerde middelen (zoals harvesting bots, robots, spiders of scrapers) zonder onze voorafgaande toestemming.
3. Je houdt je op Facebook niet bezig met illegale marketing op meerdere niveaus zoals piramideconstructies.
4. Je uploadt geen virussen of andere schadelijke code.
5. Je vraagt mensen niet om hun aanmeldingsgegevens en je meldt je niet aan op een account van iemand anders.
6. Je zult geen gebruikers pesten, intimideren of lastig valen.
7. Je plaatst geen inhoud die: haatdragend, bedreigend of pornografisch is; die aanzet tot geweld; of die naaktbeelden of nodeboos geweld bevat.
8. Je ontwikkelt en beheert geen toepassingen van derde partijen met inhoud op het gebied van alcohol, dating of andere 18+-inhoud (waaronder advertenties) zonder passende leeftijdsbeperkingen toe te passen.
9. Je houdt je aan onze Promotierichtlijnen en alle geldende wetten wanneer je een prijsvraag, giveaway of loterij ("promotie") publiceert op Facebook.
10. Je gebruikt Facebook niet voor onwettige, misleidende, kwaadaardige of discriminerende activiteiten.
11. Je doet niets waardoor de correcte werking of weergave van Facebook verstoord, overbelast of onmogelijk kan worden, zoals een Denial of Service-aanval of verstoring van paginaweergave of andere Facebook-functionaliteiten.
12. Je faciliteert of stimuleert geen schending van deze Verklaring of onze beleidsregels.

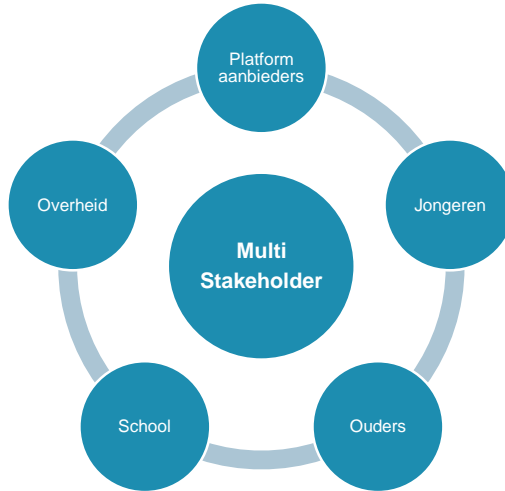
10

KU LEUVEN

Kunnen minderjarigen instemmen met Algemene Voorwaarden?

Een andere weg dan de juridische?

13

KU LEUVEN

Bedankt! Vragen?

eva.lievens@law.kuleuven.be

Interdisciplinary Centre for Law & ICT (ICRI)

www.icri.be

B-CENTRE

www.b-centre.be

e.lievens@ugent.be

Universiteit Gent

KU LEUVEN